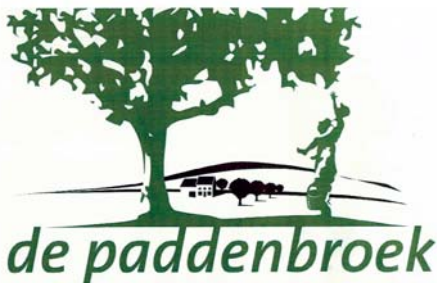

Winter 2012-2013

De Paddenbroek V.Z.W.
Centrum voor natuur-, milieu-
en plattelandseducatie

Paddenbroekstraat 12
1755 Gooik

Tel: 0497.41.22.15
of: 02.306.45.62

Website:

www.paddenbroek.be

E-mail:

info@paddenbroek.be

Reservaties en agenda:

info@paddenbroek.be

Werkten mee aan dit tijdschrift:

Katelijne Aelen

Bruno Moens

Piet Chrispeels

Johnny Van Bavegem

Erwin Vandersteen

Verantwoordelijke uitgever:

Piet Chrispeels,

Paddenbroekstraat 12, 1755 Gooik

Inhoudstafel

Voorwoord 3

Den Brettekens: een huis tegen het
bos 4

Educatie Pajottenland / Beleef De
Paddenbroek 18
Kringlooptuinieren 18
Mgr. Léonard op bezoek. 19
Jongeren steken een handje toe . 20
Even van de wereld af: het over-
winteren van de honingbij 21

Kyoto in het Pajottenland 24
Licht je huis door met Kyoto in het
Pajottenland² 24

Lid worden van onze vereniging “De
Paddenbroek” doe je door
10,00 € te storten op rekening
734-0120350-79 met vermelding van
naam en adres.

Europees
Landbouwfonds voor
Plattelandontwikkeling
Europa investeert in zijn
platteland

Agentschap voor
Natuur en Bos

Voorwoord

Beste lid,

Het was nu weeral een poosje geleden dat de winter zo hard toesloeg. De Paddenbroek lag er onbereikbaar bij. Meteen verplaatste ik mij in de tijd van mijn kinderjaren, toen mijn zusjes en ik als kleine dutsjes onze nieuwjaarsbrief gingen aflezen bij meter en peter.

In de late avond werden wij dan langs de dichtgesneeuwde toegangsweg naar De Paddenbroekstraat gedragen...

Over dit huis aan de rand van het bos schrijf ik zoveel meer in dit nummer, op zoek naar sporen van leven weleer, dat zich dezer dagen hernieuwt in de werking van ons centrum. Verleden en heden: dragers van de toekomst!

Bij de hernieuwing van je lidmaatschap via het ingesloten overschrijvingsformulier, beste lid, bouw je mee aan deze toekomst, waarin er zoveel te gebeuren staat. Alle bestuursleden en ikzelf wensen jullie - zij het laattijdig - nog een vreugdevol jaar 2013 toe, waarin wij ons mogen verheugen in een vruchtbare communicatie en samenwerking.

Piet Chrispeels
Voorzitter

Den Brettakens: een huis tegen het bos

Huizen hebben ons een verhaal te vertellen. Zij smeken ons bijna dat wij hen met vragen tegemoet zouden treden. Want binnenkort misschien worden zij afgebroken of verbouwd en verdwijnt aldus het hele verborgen leven dat zij in zich dragen.

Huize “De Paddenbroek” wacht wellicht deze toekomst.

Tekening van Jozef Chrispeels (11-13 jaar).

“De Paddenbroek” is een recente naamgeving. In de familie en het dorp spreekt men van “Hof te Brettakens”. Deze aloude naam zou teruggaan op de houtzagerij, die hier op het kleine erf gevestigd was: zo vertelde alvast mijn vader. Wellicht klopt dit verhaal met de werkelijkheid, want het hoeveke bevond zich aan de rand van het uitgestrekte Lomborgbos, dat op de figuratieve kaart van Ferraris (1771-1778) prominent het landschap overheerst. Op deze kaart zelf komt het huisje evenwel niet voor.

Voor het eerst merken wij een kleine stip op een kaart van 1819 - in afdruk in het bezit van ons bestuurslid Jef Camerlinckx, zoals alle verder besproken kaarten - langs een voetweg, die vanaf de Paddenbroekstraat het veld dwarst. De drie palen van de elektrische leiding markeren nog steeds deze voetweg door de akkers, die nu verdwenen is.

3 elektriciteitspalen vanaf het huis naar de Paddenbroekstraat markeren de eerste toegangsweg.

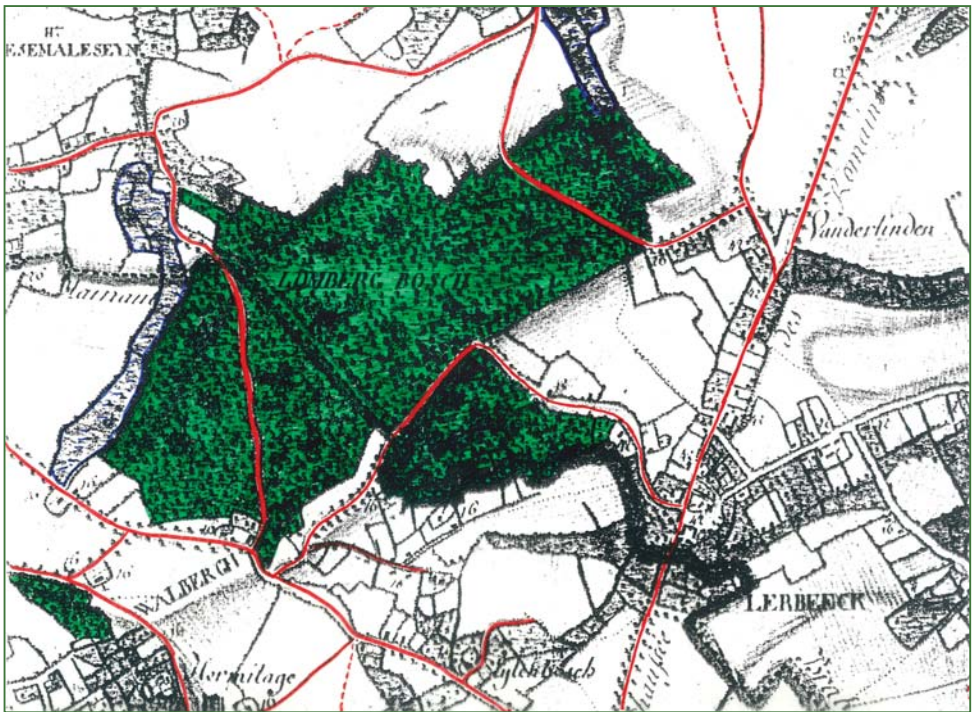
Wanneer en door wie werd “den Brettakens” opgetrokken? Of stond er reeds vóór 1819 een stolpje?

Een antwoord komt ons misschien nabij in onze zoektocht naar de bewoners, die het huisje optrokken of het aankochten, en er zich vestigden.

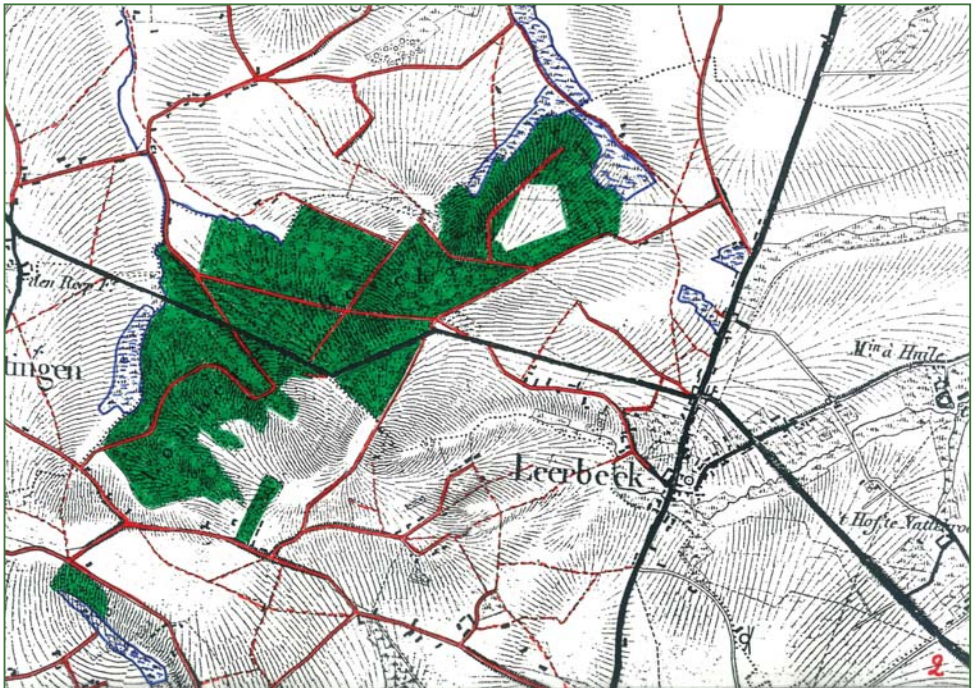
In de geboorteregister van de Sint-Niklaasparochie van Gooik licht de naam op van Andreas Segers uit Wambeek en van zijn echtgenote Barbara Coché uit Herne. Zij kregen vijf dochters: Johanna-Catharina (°1776), Johanna-Maria (°1778), Johanna-Theresia (°1780), Anna-Maria (°1782) en Johanna-Maria-Theresia (°1786). Allen werden zij in Gooik geboren en gedoopt.

De jongste dochter Johanna-Maria-Theresia, 27 jaar oud, huwde op 29 september 1813 met Petrus Chrispeels uit Kester, 33 jaar oud.

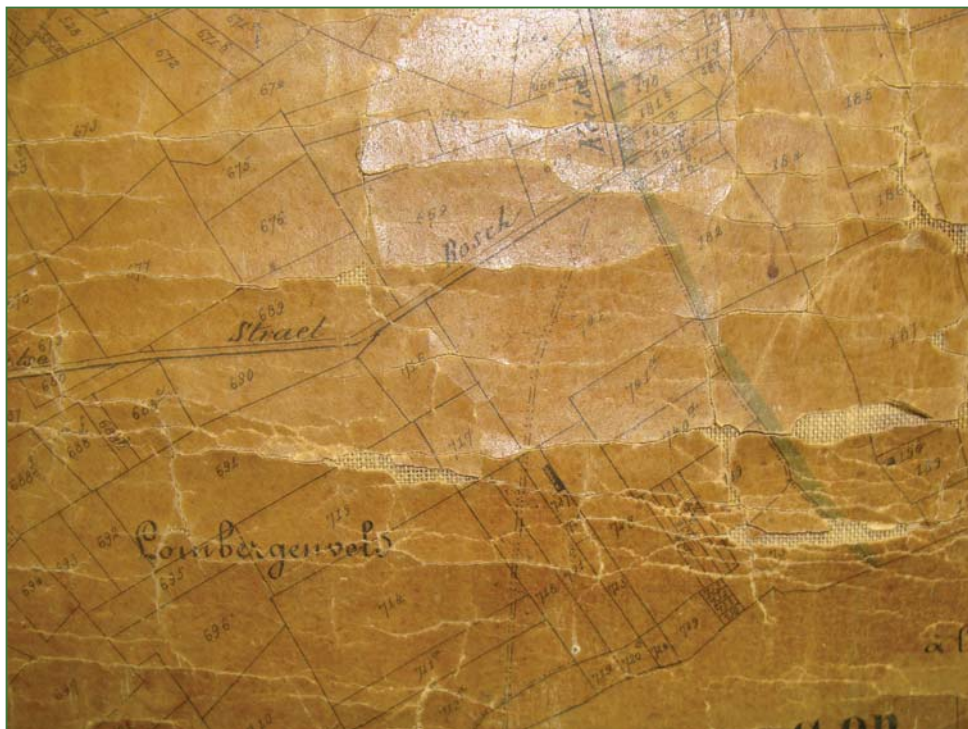
Gesteld dat vader Andreas en moeder Barbara in 1776 - jaar van de geboorte van hun eerste dochter Johanna-Catharina - in Gooik op den Brettakens woonden, dan moet dat huisje er al gestaan hebben bij het opmaken van de kaart van Ferraris.

Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden. Graaf de Ferraris van 1770 tot 1778. Uitgave op 1/25.000 van Pro Civitate Brussel.

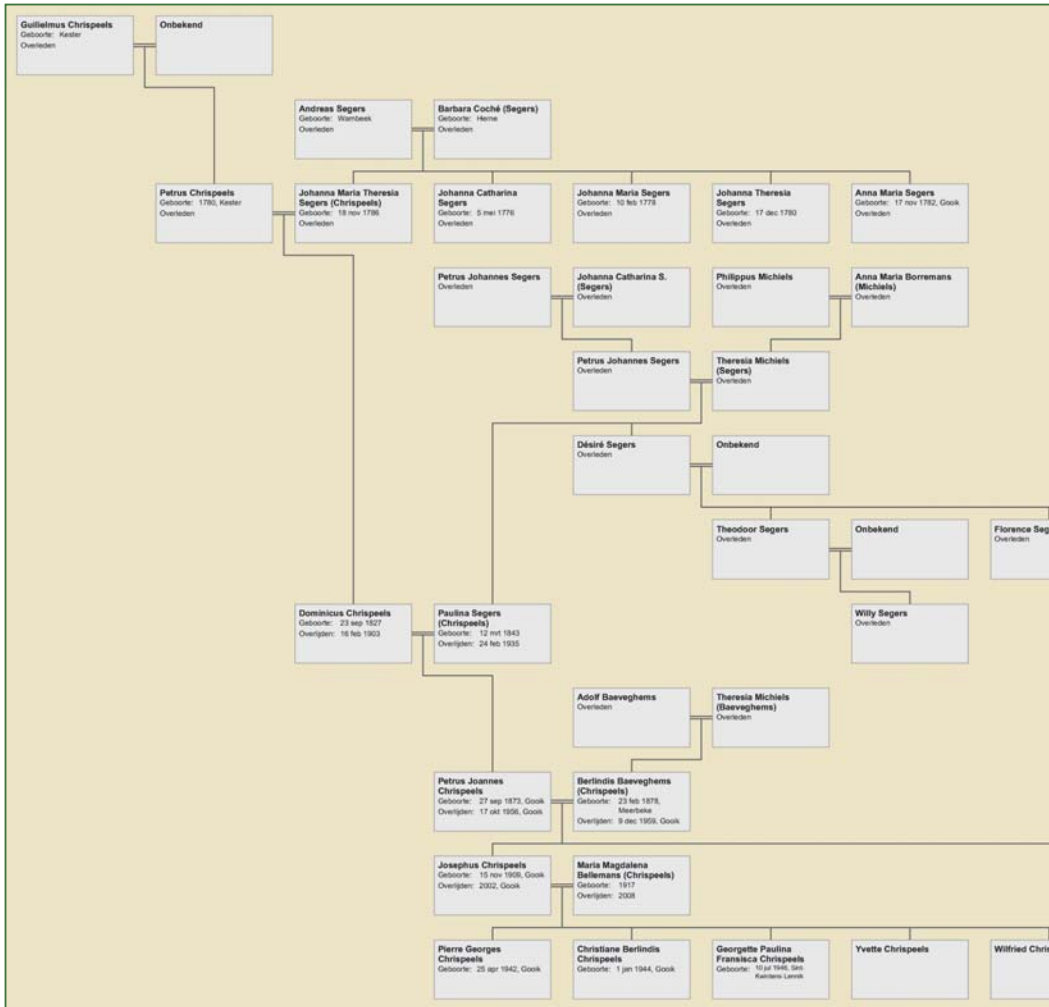
Kaart van 1819, gedrukt in 1850 door de Etablissement Geographique de Bruxelles.

Kaart van Popp, waarop de Paddenbroek figureert!

Hedendaagse kaart met de Paddenbroek, aangeduid in de rode cirkel.

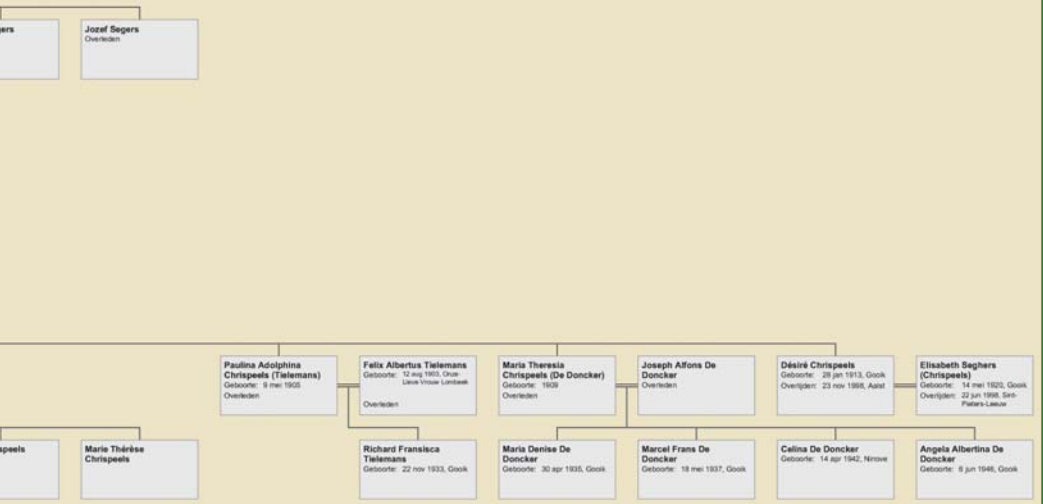

Misschien betrof het hier maar een lemen huisje, zoals er zoveel waren in die jaren. Bovendien op enige afstand van de verharde Paddenbroekstraat, langs een wegeltje tegen het bos aan.

Mijn betovergrootouders Petrus Chrispeels en Johanna-Maria-Theresia, respectievelijk 47 en 41 jaar oud, kregen één zoon Dominicus, geboren op 23 september 1827, die op 27 juni 1872 (45 jaar oud!) huwde met Paulina Segers, geboren op 12 maart 1843, en dus op dat ogenblik 29 jaar oud. Zij woonde eveneens in Gook: in de Statiestraat (nu Wijngaardstraat). Zij stierven respectievelijk op 16 februari 1903 en op 24 februari 1935. Mijn overgrootmoeder werd dus 92 jaar.

Op hun beurt kregen Dominicus en Paulina één zoon: Petrus-Johannes, mijn grootvader, geboren op 27 november 1873, die op 20 mei 1904 huwde

Stamboom van Pierre Georges Chrispeels

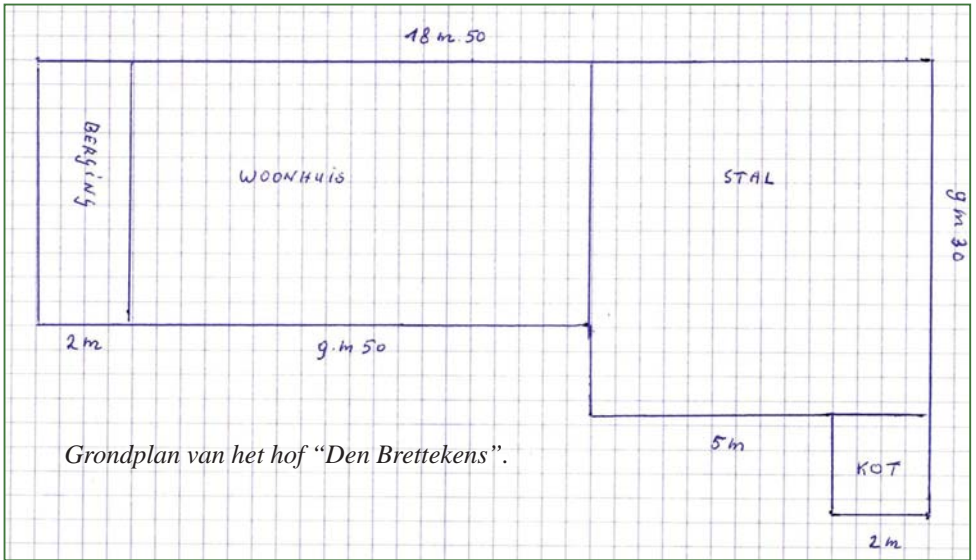

met Berlindis Baeveghems, geboren op 23 februari 1878, uit Meerbeke (Prindaal).

Voor het eerst was de familie aan uitbreiding toe, want zij kregen 4 kinderen: Paulina (°1905), Maria-Theresia (°1907), Jozef (°1909) en Désiré (°1913).

Allen worden zij geboren in het ouderlijk huis, dat niet langer in leem, maar in steen was opgetrokken. De verbouwing - als er al niet meteen een stenen optrekje stond - zal wellicht gebeurd zijn onder de leeftocht van met bet-overgrootvader Petrus Chrispeels.

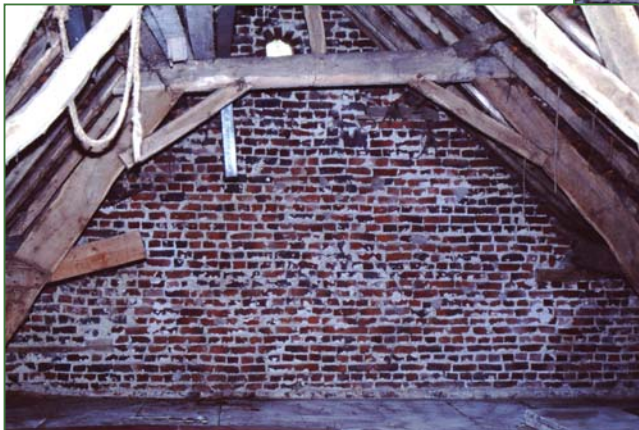
Het betrof hier een piepklein rechthoekig hoefetje (18,50 op 9,30 m) met een driedelige gevelindeling: centraal het woonhuis (9,50 op 5,50 m), rechts de stal (9,30 op 7 m) met pompkot, links een berging (5,50 op 2 m).

In de voorgevel van het woonhuis werden 2 vensters en een deur uitgespaard. Het interieur bestond vermoedelijk uit 3 plaatsen: de keuken-zitplaats, een gelijkvloerse slaapkamer en een waskot, dito keukentje met pompsteen en 'moesegat'. Was er een kelder? Wij weten het niet: alle getuigen hebben het tijdige met het eeuwige gewisseld!

Rechterover het huis stond het karrekot, ongeplaveid en zonder poort, met een ingebouwd 'huizenken' (W.C.).

Het aloude stolpje bleek voor het grote gezin te klein en was, naar de normen van de tijd, weinig comfortabel. Want het ver-

Zolderverdieping boven de vroegere stal, en het huidige lokaal 2.

Mr. Petrus Chrispeels Debet

AAN THEODOOR SEGERS

METSER-ONDERNEMER. — GOYCK, STATIESTRAAT

VOOR WERK EN LEVERING VAN HET VOLGENDE :

Goyck, den 192

100	Dodden es 9 meters oom 15 fe	135	fes
3	rooken sement oom 11.25 fe	3375	
21	wan metsler oom 325 fe	6825	
23	Dodden 7 1/2 meters	11250	
9 1/2	Gejers kutor metsler	3095	
63 1/2	Joannes Beslootmaker	20635	
		58680	

Rekening uit het archief van de familie Chrispeels.

haal gaat dat op een zekere dag een wezel via het moesegat in het wiegie van mijn vader, boreling, was gekropen, dat later slapende onder het dak met de blote dakstoel de sneeuw door de dakpannen vloog en dat de ratten uit de balken op het bed van de kinderen vielen.

Desondanks werd er niet zo maar aan nieuwbouw gedacht.

Was er geen geld? Of hield meter Paulina, in overleg met haar zoon, de vernieuwing tegen?

Schoondochter Berlindis was wel wat anders gewoon. Alhoewel zij eveneens aan de rand van het bos - het Neigembos - haar jeugd had doorgebracht, was haar geboortehuis, dat er nog altijd staat (naast de Groubbe!) een klein, maar stevig opstaand gebouw.

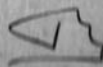
Was zij het die nieuwe plannen koesterde?

Maar misschien kwam de impuls uit een andere hoek. Overgrootmoeder Paulina, eveneens uit Gooik afkomstig, groeide op in een familie van handwerkslieden en metselaars. In ieder geval ontdekte ik dat Théodoor, de zoon van haar broer Désiré, als 'aannemer-metselaar' door het leven stapte. Als volle kozijn van mijn grootvader Petrus werd hij aangesproken om in 1927 een nieuw huis te bouwen, zoals blijkt uit een rekening in het familiearchief. Een vierhoekig grondplan, waaronder een kelder, droeg het gelijkvormig gelijkvloers en de verdieping, telkens in 4 vlakken verdeeld, met een graanzolder onder het zadeldak.

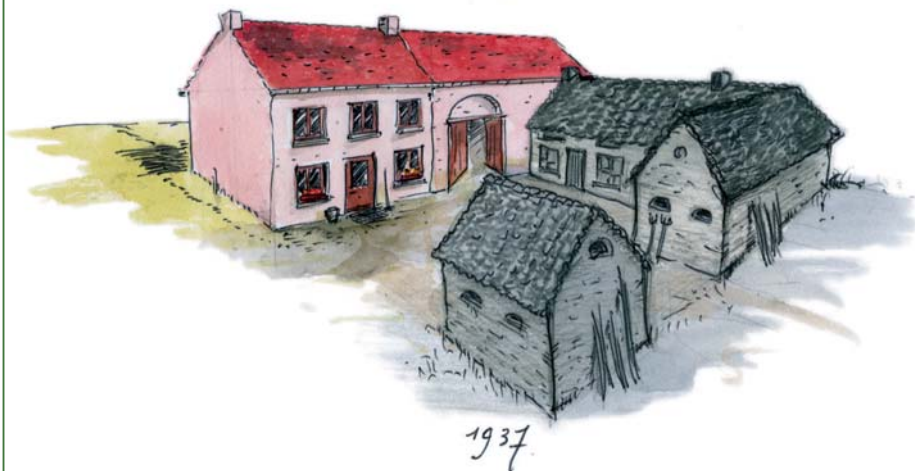

W 713905

7°	Maaimachines gekhat duizend zeventien honderd vijftig frank.	Overdracht	67,500,
7°	Maaimachines gekhat duizend zeventien honderd vijftig frank.		1,750,
8°	Een kamion, gekhat duizend drie honderd frank.		1,300,
9°	Kleine kar, gekhat vierhonderd vijftig frank.		450,
10°	Grote kar, gekhat duizend frank.		1,000,
11°	Brandhout, gekhat vijftienhonderd frank.		1,500,
12°	Stroo, gekhat vijftienhonderd frank.		1,500,
13°	Klein slaan bestaande uit een, twee kleine molens, aanschippen, wammolen, rog- molen, drie ladders, paardengareel, oer- gareel, vinnen, kruitwagen, beekvat, schup, braak, kappers, khalmeis, greep en mestha- ken samen gekhat vier duizend vijfhonderd frank.		4,500,
14°	Carre, gekhat zeventien duizend frank.		16,000,
15°	1/2 boogje, gekhat twee duizend vijfhonderd frank.		2,500,
16°	Gerst, gekhat vier duizend achthonderd frank.		4,800,
17°	1/2 Haver, gekhat vijf duizend zehonderd frank.		5,600,
		Over te dragen.	108,400,
		Tweede blad.	

*Van de hand van Johan Jacobs, vorm-
gever en lid van onze vereniging.*

In 1949 werd de boerderij door mijn grootouders aan hun jongste zoon, mijn oom Désiré, overlaten als gift, met financiële compensatie van de andere kinderen.

Een blik op “de bestialen, het landbouwmateriaal en de vruchten zich bevindende in voorschreven hofstede” zegt veel over de grootte en de leefbaarheid van het bedrijfje: “1 paard, 4 koeien, 2 knappers, 1 volle vaars, 1 zwijn, 2 zaaimachines, 1 kamion, 1 kleine kar, 1 grote kar, brandhout, stro, klein alaam (eg, twee stenen bollen, aanschijnen, wanmolen, raapmolen, drie ladders, paardengareel, koegareel, riemen (?), kruiwagen, beervat, schup, braak, kappers, schalmers, greep en mesthaken)”, “tarwe, rogge, gerst, haver, aardappelen”.

Tesamen: honderdvijftienduizend negenhonderd frank 115.900 fr. (Bedrag van de overname)

Onder impuls van mijn vader evolueerde de boerderij naar een volwaardig fruitbedrijf, vooral van klein- en steenfruit.

Tussen de Wereldoorlogen in werd ook de westelijke vleugel dichtgebouwd, waarin de broodoven werd ondergebracht: nu keek men uit op een kleine binnenkoer.

Met de teloorgang van de fruитеelt drong zich echter een nieuwe invulling van de bedrijfsvoering op. In de zeventigerjaren werd het oude gebouw

Verdoken achter het doek en ernaast: onderaan spoor van vensters en deur, en bovenaan van recente verbouwingen.

grondig verbouwd: het werd van een verdieping voorzien. In de koestal werd het ligbeddenpatroon gewijzigd, met een doorsteek naar de schuur, en de varkenstal werd verruimd tot een kweekplaats met zeugen en biggen. Op zolder zaten enkele honderden kippen in legbatterijen opgesloten. Zo was Den Brettakens een ‘compleet’ gemengd bedrijf: met één paard (‘Wis’ en ‘Jeanne’), 10 à 15 melkkoeien, een kleine 20 kalveren, ‘knappers’ en vaarzen, zeugen en biggen, en vrijlopend op hof en erf kippen, bewaakt door een loslopende hond, en kleine fokks!

Op enige afstand van de bedrijfsgebouwen lag ‘den oven’, rond 1900 een droogast van de hobbellen, en later een bakoven en vrije-loop stal. Het hof “Te Brettakens”, de “Paddenbroek” stond aan de rand van het dorp. Meter Paulina, of was het meter Thérésia, werd “Meter bos” genoemd. Het was bijna niet bereikbaar. De weg, die nu vanaf de Paddenbroekstraat pal op de gebouwen uitgeeft, is recent aangelegd, wellicht in de late jaren dertig, toen het allengs moeilijker werd met de dorsmachine via de hoger gelegen veldweg met afslag de hoeve te bereiken.

De laatste boer en boerin - mijn oom Désiré en tante Liza - verkochten hun erfdeel, eigenlijk de familiale parel, en trokken naar het dorp. Het leven viel er niet meteen stil, want het huis werd verder bewoond en de gronden verhuurd. Maar de geest was eruit; het werd allemaal een beetje

saai: de (bio) diversiteit was v er zoek! Met de ontwortelde bomen leek het hoevetje op een ‘geplukte kip’... Het paradijs - een lustoord voor inwonenden en passanten - was van zijn schoonheid beroofd.

Alles waar generaties lang was rond gedroomd en gewerkt in de uitbreiding van het areaal bij de aankoop van percelen grond en in de aanbouw en verbouwing van het huis, de stallen, de schuur en de dienstgebouwen bleef nu zonder vernieuwende kracht achter. Het leven stagneerde.

In dit verband blijft mij het beeld bij van mijn oom D esir e, die vlak v or de verkoop van de Paddenbroek, in het ontmantelde huis op een zetel gezeten zwaarmoedig door het raam naar het lege land tuurde. Het einde van de kleinschalige landbouw... Het einde van een duizenden jaren lange beschaving...

Komt ze ooit terug? Het zal er op aankomen de nieuwe inzichten en technieken in het bebouwen en bewonen van het landschap door te lichten en in hun totaal effect op het doorgaande leven te duiden.

De techniek heeft de arbeid verlicht o.m. in de land- en tuinbouw. Wij moeten er evenwel op toezien dat wij geen rooibouw plegen, die de biodiversiteit fnuikt en door de monocultuur de uitputting van de bodem en erosie in de hand werkt. De mens, die loskomt van de grond, waaruit hij gemaakt is, mist de informatie van groeien en bloeien, die hem ongevraagd wordt toegespeeld, en vult zijn leven met wat eigenlijk maar surrogaat is.

Het ‘overleven’ in respectvol omgaan met de middelen, die voor handen waren, was geen keuze, maar een plicht voor onze voorouders. Ook op de Paddenbroek. Maar nood maakte vindingrijk! In een wereld met een groeiende wereldbevolking en een aangaanzijnde klimaatsverandering zullen wij op alle vlakken van onze menselijke existentie zorgzaam met de natuur moeten omgaan, in een democratische geest er op toekijkend en zorgend dat er voor elke mens een plekje op aarde is om er met beide voeten op te staan, genietend van wat er wereldwijd zomaar gegeven wordt.

Educatie Pajottenland+

Beleef de Paddenbroek

Kringlooptuinieren

In een tuin is altijd werk en waar moet je naartoe met al dat snoeiafval. Je kan het afvoeren, maar de kunst is om het op een creatieve manier te verwerken in je tuin. Dankzij de medewerking van de gemeente Gooik, Vlaco, Haviland en de Compostkracht van provincie Vlaams-Brabant kan je op De Paddenbroek heel wat info en ideetjes opdoen over kringlooptuinieren.

Op zaterdag 17 november 2012 vond opnieuw een werkdag kringlooptuinieren plaats. Die dag konden compostmeesters en geïnteresseerden zich verdiepen in het vlechten van betonnenetten als afboording van perken. Hier op De Paddenbroek werden de vlechtwerken gemaakt als afboording van de bijenweide. Zo is er een duidelijke overgang tussen het gras en de ingezaaide bloemenweide.

Een ander voordeel van deze afboording is het voorkomen dat bezoekers voor de bijenkasten zouden lopen.

Kom gerust een kijkje nemen op de demoplaats voor kringlooptuinieren. Op publieksactiviteiten zijn meestal ook compostmeesters aanwezig die je een antwoord kunnen geven op jouw vragen.

Mgr. André-Jozef Léonard op bezoek

Op donderdag 24 november 2012 was Mgr. Léonard op bezoek in de Paddenbroek.

Na de korte verwelkoming door de voorzitter stelde Katelijne als coördinatrice in een power-point presentatie de werking van de Paddenbroek voor, onmiddellijk gevolgd door de magistrale uiteenzetting van onze secretaris Bruno over alternatieve energieopwekking

en -gebruik. Ook enkele leden waren hierbij aanwezig. En zowel zij als Monseigneur keken verrast op van het hoge bezoekersaantal, dat bij diverse gelegenheden en projecten de Paddenbroek aandeed. De Paddenbroek bleek voor velen een “place to be”... En nu ook voor Mgr. Léonard, die refereerde naar zijn eigen roots in het landelijk gebied langs de Samber.

Met een korte wandeling naar het achterland en een blik in het bijenpaviljoen trok Monseigneur verder. Niet zonder zijn dank voor het geboden ont-

haal en zijn bemoedigend woord voor ons initiatief, dat hij als zo belangrijk prees voor onze tijd en onze samenleving.

Jongeren steken een handje toe

Naast het wegwijs maken van kinderen en volwassenen in de natuur, het milieu en het platteland, vervult de Paddenbroek ook een belangrijk sociaal aspect. Reeds ruim 6 jaar komen bewoners van de Ketelberg naar de dagbesteding op het centrum. Naast klusjes binnen en op het domein, maken ze ook bereidingen met groenten en fruit van de Paddenbroek. Voorbije jaren hebben enkele jongeren van deeltijds onderwijs Don Bosco Halle hun stage op de Paddenbroek gelopen.

Sinds schooljaar 2012-2013 is er ook een samenwerking met Kasterlinden, een school voor buitengewoon onderwijs uit Sint-Agatha-Berchem/Anderlecht. Maandelijks komt er een groepje jongeren onder begeleiding van hun praktijkleraar tuinklussen opknappen.

Zo leren ze verschillende technieken, het hanteren van materialen en het samenwerken met elkaar.

Op de Paddenbroek hebben ze al heel wat geleerd: winterbedden aanleggen in de moestuin, invlechten van takken in de wilgenhut, knotten van bomen, winterwerkzaamheden bij de imkerij...

Het doel van deze opleiding is dat de jongeren later weten welke werkzaamheden in een tuin moeten gebeuren en eventueel ook om door te stromen naar de sociaal-economie of klassieke arbeidsmarkt.

Even van de wereld af: het overwinteren van de honingbij

De honingbij is in vele opzichten een bijzonder insect. Ze leeft in een kolonie, waarin zij bij afkomst reeds in een strikte hiërarchie met een vaste werkverdeling vervat zit. Men onderscheidt de koningin, de werksters en de darren.

Een “sterk volk” heeft de grootste overlevingskans. De getalsterkte bepaalt de uitgebreidheid van het nest, waarbij een proportionele nectardracht in het hoogseizoen kan worden binnengehaald, nodig voor de voeding van de vele monden tijdens het werkjaar en voor het opslaan van de wintervoorraad.

Precies deze wintervoorraad wordt door de imker stiekem weggenomen, en vervangen door suikersiroop. Deze surrogaat-voeding wordt bewerkt door de bijen boven de eigenlijke broedplaats opgeslagen, waarop het volk zich bij het invallen van de koude dagen in bolvorm terugtrekt.

Door hun eigen lichaamswarmte houden de opeengepakte bijen de wintervoorraad op temperatuur, waarbij de zoete vloeistof van mond tot mond wordt doorgegeven. De inwendige warmte van de aaneengeklusterde bijen straalt naar buiten, waarbij in de loop van de winter bijna onmerkbaar een weg wordt afgelegd over het hele oppervlak van de voorraad. In functie van deze geringe mobiliteit concentreerden de werksters daarom tijdens de dracht reeds deze voorraad, die zich stevast op de warmste plek van het nest bevindt. Bovenaan dus in de kast!

De overwintering heeft dus op de eerste plaats te maken met de getalsterkte van het volk, dat reeds tijdens de dracht het overlevingsrantsoen weet in te slaan en dat tijdens de winter zelf een inwendige nestwarmte weet op te wekken, die allen in leven houdt.

De kast moet ook dermate zijn gebouwd dat hij of zij de warmte vasthoudt: dubbelwandig. Kieren en spleten zijn uit den boze: op een gaasbodem en de deels afgedekte vliegplank na moet de bijenwoning potdicht zijn.

Aan muizen en andere knaagdieren, die ook graag warm zitten bij de honingpot, mogen geen “spleetbreedte” of gaatje gelaten worden: de verkleumde bijen zijn niet in staat om ze te verjagen.

De bijenwoning wordt verder best opgesteld in een bijenhal: ongestoord, buiten het bereik van doorgaand verkeer, neerhofdieren, katten, slaande takken ... en spelende kinderen.

Alleen en van geen mens gestoord wachten de bijen, van de scherpe noordenwind afgewend, zuidelijk de eerste stralen van de zon af.

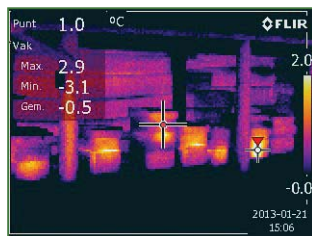
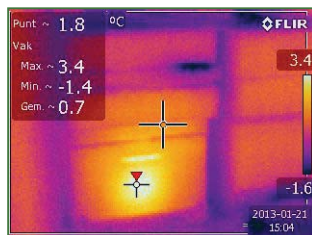
Dan bloeit het hart van de imker open, als er leven is na de winterse doodslaap en de bijen de eerste wilgentakjes bevelgen.

Vorige winter (2011-2012) was voor vele imkers eentje die niet snel zal worden vergeten. Over heel Vlaanderen overleefden maar de helft van de bijenvolkeren de winter. Voor sommige imkers in de streek was het zelfs een ramp. Ondanks het goed inwinteren, waren al hun bijenvolkeren gestorven. Op De Paddenbroek heeft het noodlot toen ook toegeslaan. Maar de helft van de bijenvolkeren hadden de winter overleefd.

Ondanks dat we deze winter langdurige koudeperiodes hebben doorstaan, zat de vrees om opnieuw bijenvolkeren te verliezen er toch een beetje in.

Om toch een zicht te hebben op de toestand van onze bijenvolkeren, nam Bruno (projectcoördinator Kyoto in het Pajottenland) foto's met een thermografische camera van de bijenkasten. Op de foto's zijn zowel de koude zones (blauwe kleuren) als de warme zones (geel-oranje kleuren) in de bijenkasten waar te nemen. Hieruit kunnen we afleiden dat in elke bijenkast nog leven aanwezig is.

Laat de lente maar komen. De bijen wachten vol ongeduld!

Bloemenzaak
't Heideroosje

Edingsesteenweg 181
1755 Leerbeek
Tel. & fax 02/532.12.86

ma. open van 13 tot 19 uur
di. tot za. van 8u30 tot 12 uur
13 uur tot 19 uur
zo. van 9 uur tot 12 uur

DE GROENE KLUSSE

Ecologisch tuinbeheer zonder afval

0485/624.005
www.degroeneklusser.be

GROENDEKOR

Licht je huis door met Kyoto in het Pajottenland²

Altijd al willen weten of uw huis goed geïsoleerd is? De Paddenbroek heeft afgelopen winter voor de inwoners van het Pajottenland een extra dienstverlening ontwikkeld: de thermografische doorlichting van het huis voor dak- en zoldervloerisolatie.

Naar aanleiding van de samenaankoopactie voor dak- en zoldervloerisolatie kunnen Pajotten zich individueel laten begeleiden. Bruno, de energie-deskundige van de Paddenbroek, komt na afspraak langs om de woning door te lichten met een thermografische camera. Met deze camera kunnen we heel duidelijk warmteverliezen of koudeplekken/koudebruggen zien in de woning. Op basis van deze foto's maken we dan een verslag met de vaststellingen en de mogelijke isolatieoplossingen hiervoor. We berekenen de mogelijke kostprijs, de premies en fiscale mogelijkheden en de energiebesparing van de investering. Zo heeft de aanvrager een totaal overzicht van de mogelijkheden van, op dit moment, dak- of zoldervloerisolatie voor zijn of haar woning.

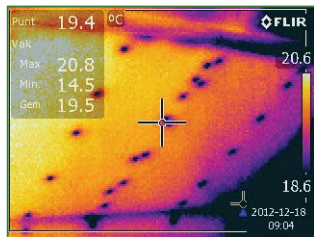
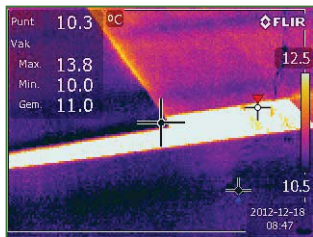
Het succes is heel groot: op enkele wintermaanden tijd, het onderzoek kan enkel bij temperaturen onder 10 °C gebeuren, zijn reeds 100 Pajotten individueel begeleid. Vanaf november zullen deze begeleidingen weer verder gezet kunnen worden.

We halen hier een voorbeeld aan van een onderzocht huis in Gooik en de beste isolatieoplossing hiervoor.

De eerste foto is getrokken op één van de mooiste plekjes in Gooik, zoals er zovele zijn. Dit is een oude boerderij van de 19de eeuw. Op de foto zien we in het geel de warmteverliezen. De blauwe gedeelten zijn relatief koeler en verliezen dus minder warmte. We zien dat vooral de muren, nog oorspronkelijke volle muren maar ook de ramen en de dakkapellen veel warmte verliezen. Dit kan op termijn opgelost worden door muurisolatie en extra goed isolerend dubbel glas. Als we kijken naar het dak zien we iets speciaals. Het lijkt alsof het dak zelf geen warmte verliest, dus goed geïsoleerd is. Kijken we echter naar de nok, dan zien we dat hierlangs veel warmte verloren gaat. Dit komt door de sterke ventilatie van de zolderruimte en het feit dat warme lucht naar het hoogste punt stijgt. Tijdens de visuele inspectie leren we ook dat de zoldervloer niet geïsoleerd is.

We zien hier dan ook heel wat warmte door komen. Dit loopt op tot 17,3 °C. Een heel groot warmteverlies. Zie ook de felwitte vlakken op de foto's die dit warmteverlies verduidelijken.

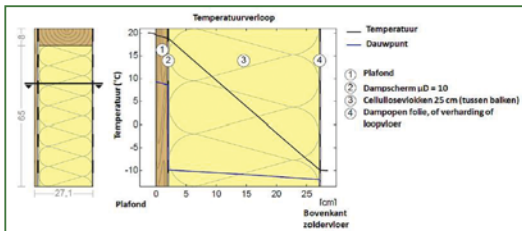
Beaalde kamers die zich onder het hellend dak bevinden waren wel geïsoleerd. Hier was isolatie tussen en wellicht ook bovenop de kepers geplaatst met een gipskartonnen afwerking.

We zien duidelijk de hoge temperaturen van de isolatie. Deze houdt goed de warmte vast. We zien ook de kleine koudebruggen van de metalen vijzen die werden gebruikt. Deze geven de koude van het dak relatief makkelijk door naar binnen toe. Dit is echter niet uitzonderlijk. We zien ook nog de veel koudere buitenmuur, 14,5 °C, die nog niet geïsoleerd is en dus veel meer warmte verliest dan dit dakgedeelte.

De isolatieoplossing

De zolderruimte zelf wordt niet gebruikt als leefruimte. Onder deze zolder bevinden zich de leefruimtes. Het is dus aanbevolen om de zoldervloer goed te isoleren. Op deze zoldervloer werd 25 cm cellulosevlokken geblazen.

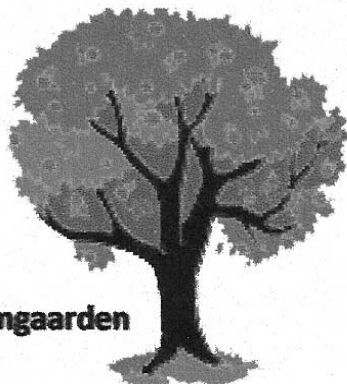
Op de volgende figuur zien we een dwarsdoorsnede van deze oplossing. Deze figuur staat op z'n zij: de linkerkant is het plafond, de rechterkant is de bovenkant van de nieuwe zoldervloer. Deze isolatie moet het energieverlies via de zoldervloer met 92 % verminderen.

De eigenaar had een verbruik van 5000 liter mazout per jaar. Met de isolatie kan hij jaarlijks minstens 600 liter mazout uitsparen, of 550 € per jaar. Voor een oppervlakte van 115 m² zoldervloer kostte de isolatie, 25 cm cellulosevlokken uitgeblazen op de zoldervloer, 2.300 €. De premies en fiscale voordelen bedragen 1892 €. Op minder dan een jaar is z'n investering dus terugbetaald. Na 30 jaar heeft hij 26.000 € uitgespaard of een rendement van z'n investering van 54 %!

De beslissing voor de isolatiewerken was dan ook vlug genomen. Dit is maar één van de vele voorbeelden van isolatie met grote besparingsmogelijkheden. De samenaankoopactie voor dak- en zoldervloerisolatie loopt nog tot 31/12 van dit jaar. De begeleidingen met de thermografische camera zullen weer plaatsvinden vanaf november van dit jaar. Voor meer informatie kan je steeds terecht bij Bruno Moens op de Paddenbroek via 02/306.45.62 of info@paddenbroek.be of www.kyotoinhetpajottenland.be.

Heyerick Patrick
Kalverstraat 6
9770 Kruishoutem
Tel 09/380.22.80 (na 18u)
heyerickpatrick@skynet.be
BE 0821.011.067

***Onderhoud en aanleg van alle fruitboomgaarden**

***Landschapszorg**

***Gespecialiseerd in het onderhoud van oude boomgaarden als
cultuurhistorisch erfgoed**

WWW.HOOGSTAMBOOMGAARD.BE

**Tim
Vanderlinden**

**Tuinontwerp
Tuinaanleg
Tuinonderhoud**

Grotestraat 58
1540 Herne

GSM: 0473/72.49.72
BTW BE 0882 657 537

www.timvanderlinden.be

Alles voor de ecologische tuin

Kwekerij van

- inheemse wilde planten
- kruiden en medicinale planten
- inheemse haagplanten en oude fruitboomrassen

Bloemenweidemengels en
'Schwegler'nestkasten

Biologische zaden en
plantgoed voor de moestuin

Ecoflora, Ninoofsesteenweg 671, 1500 Halle
Tel. 02 361 77 61 info@ecoflora.be
www.ecoflora.be

Aarde

Aarde,
bewerkt, betreden, bebouwd,
vruchtbaar, vrijgevege
bodem waarin ons dorp staat geplant.
Onze ouders hebben hier als kind gespeeld.

Wij zijn die aarde.
De taal die wij spreken is al eeuwen gekend.
Wij zijn geen ontheemden, wij zijn geen vervreemden.
Onze voetstappen zijn herkend.
In ons, voorgoed,
is het lief en het leed van de mensen,
zijn de woorden die grootvader sprak,
zijn de trage gebaren van mensen op jaren,
is het dagelijks leven dat wijsheid bevat.
De gang der seizoenen is vergroeid met ons leven.
Onze kop is bestand tegen weer en wind.
Wij zijn het gewas dat langzaam mocht groeien.
Wij zijn de boom die schaduw verschaft.
Wij zijn het land dat ligt in de zon.
Wij zijn het dorp dat zijn wortels bewaarde.

Wij zijn die aarde.

Uit tekstenbundel van Spoor Zes (Broederlijk Delen 2010)

België - Belgique
P.B.
1755 Gooik
BC 10460
P508461

